

de hidtil gældende regler vil kunne forventes dækket af staten.

Ved bedømmelsen af, med hvor langt et åremål det må anses nødvendigt at forlænge fristen for folkeskolelovens gennemførelse, må der tages hensyn til materialesituationen og udsigterne for en bedring af denne, idet det vil være urimeligt at fastsætte en frist, som det på forhånd må anses for umuligt at overholde på grund af materialesituationen. Det må herved tages i betragtning, at det foruden det foran omhandlede skolebyggeri til opfyldelse af folkeskolelovens krav i de kommende år på lignende måde som i de sidste 2 år må udføres et ret omfattende skolebyggeri til afhjælpning af pladsmanglen i skolerne som følge af elevantallets stigning.

Ifølge en af det statistiske departement foretaget udregning vil antallet af undervisningspligtige børn i hele landet, der i 1949 udgør ca. 444 000, gradvis stige, indtil der i 1957 indtræder en kulmination med ca. 591 000 undervisningspligtige børn eller ca. $\frac{1}{3}$ mere end det nuværende antal. I 1963 antages antallet atter at være sunket til ca. 536 000 eller godt $\frac{1}{5}$ mere end det nuværende antal. Kun en mindre del af denne stigning påregnes at falde på landkommunerne, hvor kulminationen allerede indtræder i 1955, og hvor der i 1963 endog påregnes et lavere antal undervisningspligtige børn end nu (1949: ca. 256 000; 1955: ca. 306 000, 1963: ca. 232 000). Denne midlertidige stigning på ca. $\frac{1}{5}$ af det nuværende antal menes i alt væsentligt at kunne dækkes ved det af folkeskoleloven nødvendiggjorte skolebyggeri. I hovedstaden og provinsbyerne tilsammen kan der ikke i perioden indtil 1963 forventes nogen egentlig kulmination i antallet af undervisningspligtige børn, men derimod fra 1959 en stilstand (1949: ca. 188 000, 1959: ca. 302 000, 1963: ca. 303 000). Der er altså her tale om en stigning med mere end halvdelen af det nuværende børnetal i hovedstaden og provinsbyerne, og der er intet bestemt holdepunkt for en antagelse af, at stigningen er midlertidig.

Da de bestående skolebygninger i hovedstaden og provinsbyerne kun i ret ringe omfang vil kunne tage en stigning af elevtallet, ligesom også de byggearbejder, som udføres til opfyldelse af folkeskolelovens krav i købstæderne kun i ringe grad vil dække en stigning i antallet af elever, må det påregnes, at det i de kommende år vil være nødvendigt at udføre byggearbejder til afhjælpning af pladsmangelen i hoved-

stadens og provinsbyernes skoler til henved 100 000 eller dog mindst ca. 80 000 elever. Selv om det antages, at en del af dette byggearbejde af hensyn til muligheden for en senere nedgang i elevtallet udføres som midlertidige bygninger, tør det ikke antages, at der til dette byggearbejde vil medgå mindre end 200 mill. kr.

Der må således til skolebyggeri dels til opfyldelse af folkeskolelovens krav og dels til afhjælpning af pladsmanglen som følge af den påregnede stigning i elevtallet i de nærmest kommende år regnes med et materialeforbrug svarende til en samlet byggesum på ca. 600 mill. kr.

Fra undervisningsministeriets side havde man meget gerne set, at forlængelsen af fristen for folkeskolelovens gennemførelse ikke kom til at overskride 5 år, idet man kunne befrygte, at en længere udsættelse ville medføre, at kommunerne ikke betragtede spørgsmålet om skolevæsenets udbygning til opfyldelse af folkeskolelovens krav som aktuelt. Efter en forhandling med boligministeriet er man imidlertid kommet til den erkendelse, at en gennemførelse af et skolebyggeri af det angivne omfang indenfor en med mindre end 8 år forlænget frist ligger uden for mulighedernes grænse, således som materialesituationen og dens fremtidige udvikling må bedømmes på nærværende tidspunkt.

Man har herefter i det foreliggende lovforslag foreslået fristen for opfyldelsen af folkeskolelovens krav forlænget med 8 år fra 1. april 1950 til 1. april 1958, men for at modvirke, at spørgsmålet om opfyldelse af folkeskolelovens krav for nogle kommuner skulle tabe sin aktualitet, og for at tilvejebringe en beskæftigelsesreserve, hvilket man også fra arbejds- og boligministeriets side lægger megen vægt på, har man foreslået, at ydelsen af statstilskud efter folkeskolelovens § 63 til byggearbejder til opfyldelse af lovens krav gøres betinget af, at planer og tegninger til arbejderne for landkommunernes vedkommende indsendes til skoledirektionen til godkendelse inden 1. april 1953, og for købstadkommunernes vedkommende godkendes endeligt af byrådet inden nævnte dato, jfr. lovforslagets post 2, stk. 6.

For yderligere at fremme tilvejebringelsen af godkendte planer og tegninger til byggearbejderne inden den angivne frist tænker man sig også at gøre det direkte statstilskud til skolebyggeri afhængigt af fristens overholdelse, og man har overvejet at give kommunerne et forskud på det